

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Горлівський інститут іноземних мов

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради ДВНЗ

«Донбаський державний педагогічний університет»

Голова Вченої ради

Світлана ОМЕЛЬЧЕНКО

(протокол № 10 від 30.06.2025 р.)

Вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.

Т.в.о. директора Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Тетяна МАРЧЕНКО

(наказ № 106 від 03.07. 2025 р.)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Психологія	
ІД ОП в ЄДЕБО	64369
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	A Освіта
Спеціальність	A4 Середня освіта
Предметна спеціальність	A4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Додаткова спеціальність	C4 Психологія
Освітня кваліфікація	Бакалавр освіти
Обсяг програми	240 кредитів ЄКТС
Нормативний термін навчання	3 роки 10 місяців

Дніпро 2025

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми
Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Психологія

Доповнена й перероблена робочою групою за спеціальностями:
А4 Середня освіта (предметна спеціальність А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), С4 Психологія.

ДОПОВНЕННЯ І ЗМІНИ
ВНЕСЕНО

Кафедрою вітчизняної та зарубіжної історії

Протокол засідання кафедри вітчизняної та зарубіжної історії № 8 від 07.05.2025 р.

Завідувач кафедри

Галина ДОКАШЕНКО

Кафедрою педагогіки та методики викладання

Протокол засідання кафедри педагогіки та методики викладання № 10 від 07.05.2025 р.

Завідувач кафедри

Олена ГАРМАШ

Кафедрою психології

Протокол засідання кафедри психології № 10 від 05.05.2025 р.

Завідувач кафедри

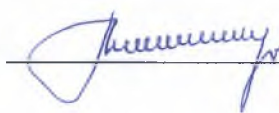
Тетяна БОРОЗЕНЦЕВА

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету соціальної та мовної комунікації

Протокол № 10 від 14.05.2025 р.

Голова Вченої ради факультету

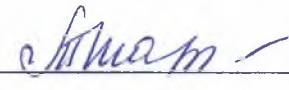
Валентина МАРАХОВСЬКА

СХВАЛЕНО

Вченою радою Горлівського інституту іноземних мов

Протокол № 12 від 25. 06. 2025 р.

Головуюча на засіданні Вченої ради ГІІМ

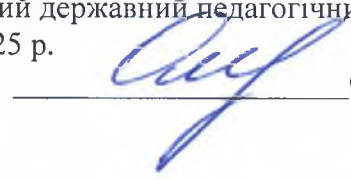
Тетяна МАРЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 10 від 30 червня 2025 р.

Голова вченої ради

Світлана ОМЕЛЬЧЕНКО

Обґрунтування змін до освітньо-професійної програми

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Психологія» є нормативним документом, який регламентує компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта, предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта).

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519).

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Тимчасового стандарту вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов, що визначає спільні компетентності й результати навчання для всіх предметних спеціальностей у межах спеціальності А4 Середня освіта, Державного Стандарту вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також спеціальні компетентності й відповідні результати навчання з урахуванням специфіки кожної предметної спеціальності, за якою здійснюється навчання в закладі освіти.

Програма буде впроваджуватися до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

У процесі реалізації освітньо-професійної програми (виконання навчального плану, розробки робочих навчальних програм дисциплін, проведення практичної підготовки та атестацій) в 2024-2025 навчальному році, а також за результатами опитування здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, керівників баз практик і роботодавців було отримано рекомендації і побажання щодо оптимізації певних компонентів освітньо-професійної програми з метою підвищення її якості.

На підставі проведених консультацій та робочих нарад, робоча група погодила **зміни до певних компонент ОПП**. Ці зміни стосуються технічних, організаційних особливостей освітнього процесу, спрямованих на удосконалення фахових компетентностей та системи підготовки здобувачів – майбутніх учителів, а саме:

- оновлення Тимчасового стандарту вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов (протокол № 9 від 26.03.25) відповідно до нових нормативних документів;
- узгодження формулювання освітньої і професійної кваліфікації випускників ОПП з чинними нормативними документами;
- оновлення змісту і назв ОК 12, 32, 35, 41, 51 з урахуванням сучасних реалій організації освіти;
- удосконалення графічного представлення структурно-логічної схеми ОПП для кращого унаочнення взаємозв'язків ОК та їх спрямованості на досягнення визначених програмою ПРН;
- персональних змін в складі робочої групи.

Доповнення та зміни до освітньо-професійної програми розроблено і внесено робочою групою у складі:

Стуканова Ростиславівна	Юлія	кандидат історичних наук за спеціальністю 032 Історія та археологія (07.00.01 – Історія України), доцент кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (<i>гарант освітньої програми, керівник групи забезпечення</i>)
Докашенко Галина Петрівна		доктор історичних наук за спеціальністю 032 Історія та археологія (07.00.02 – Всесвітня історія), професор (завідувач) кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Борозенцева Валеріївна	Тетяна	кандидат психологічних наук за спеціальністю 053 Психологія (19.00.05 Соціальна психологія; психологія соціальної роботи) доцент (в.о. завідувача) кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Резнікова Анатоліївна	Олена	кандидат психологічних наук за спеціальністю 053 Психологія доцент кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Несторук Анатоліївна	Наталя	кандидат педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 «Теорія та методика навчання», доцент кафедри педагогіки та методики навчання Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Ткаченко Валерія		здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, гр. 402а
Торотухіна Олегівна	Аліса	випускниця ОП, представник роботодавців, вчитель історії та правознавства (2 кваліфікаційна категорія) Часовоярської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 17 Бахмутської міської ради Донецької області

Рецензенти:

Баковецька Олександрівна	Ольга	доктор історичних наук, професор Миколівської філії Київського університету культури і мистецтв
Сутковий Лукич	Володимир	викладач навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 11 – багатoproфільний ліцей» Бахмутської міської ради Донецької області, Почесний працівник освіти
Сіденко Олександрівна	Юлія	к.псих.н., доцент кафедри психології, глибинної корекції та реабілітації Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького

Стейкхолдери:

Лаврут Олександрівна	Ольга	доктор історичних наук, доцент кафедри суспільно-гуманітарної освіти Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
---------------------------------	--------------	--

Странадко Наталія Анатоліївна	Заступник директора з НВР Новоселівського навчально-виховного комплексу загально освітня школа - дошкільний навчальний заклад Лиманської міської ради Донецької обл., вчитель історії
Писарев Ярослав Володимирович	військовослужбовець 3-ї окремої Залізної танкової бригади, офіцер – психолог
Штагер Тетяна	здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов, випускниця ОПП 2022 року

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі **нормативних документів**:

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі нормативних документів:

1. Державний стандарт базової середньої освіти.
URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
Про внесення змін до Державного стандарту базової середньої освіти. Постанова КМУ від 30.08.2022 № 972. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/972-2022-%D0%BF#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту».
URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами у редакції від 24.03.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
5. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (в редакції від 27.06.2024 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
6. Закон України від 23.04.204 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text>
7. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/>
8. Концептуальні засади реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти. Наказом Міністерства освіти і науки України від 30. 07.2024 р. № 1072. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-reformuvannia-istorychnoi-osvity-v-systemi-zahalnoi-serednoi-osvity>
9. Концепція розвитку педагогічної освіти. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 1 липня 2018 р. № 776. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
10. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. Схвалено розпорядженням КМУ від 03.10.2018 р. № 710-р (в редакції розпорядження КМУ від 08.10.2022 р. № 893-р). URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text>
11. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 р. № 584 (Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти). URL: <file:///C:/Users/Administrator/Downloads/5ece6db59dd63893447483.pdf>
12. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 27.03.2025 р. № 512 <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>
13. Міжнародна стандартна класифікація освіти.
URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isc-ed-fields-of-educationtraining-2013RU.pdf>.
14. Наказ МОН № 112-л від 30.07.2021 р. «Про ліцензування освітньої діяльності». URL: <https://osvita.ua/legislation/other/83312/> .

15. Наказ Мінекономіки України №810 від 25.10.2021 р. «Про затвердження Зміни № 10 до Національного класифікатора ДК 003:2010». URL: <https://me.gov.ua/documents/detail?lang=uk-ua&id=e0cce75e-fcae-4e6e-bc25-2a542cfa9fe9&title=nakazminekonomikivid25-10-2021-810-prozatverdzhenniazmini10-donatsionalnogoklasifikatoradk003-2010>
16. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.
17. Національна рамка кваліфікацій. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 червня листопада 2020 р. № 519. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>
18. Національний класифікатор професій ДК 003:2010. Затверджено Наказом Держпоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>; Зміна № 9. Затверджено Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18 серпня 2020 р. № 1574. URL: <file:///C:/Users/Administrator/Downloads/f501062n10.pdf>
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій». URL: <https://xn--80aagahqwiybe8an.com/kabineta-ministriv-postanovi/postanova-vid-listopada-2011-1341-pro147682.html>
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>
21. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
22. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (набрання чинності 01 листопада 2024 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text>
23. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734 « Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>
24. Програма розвитку освіти Донеччини на 2021-2027 роки. URL: <https://dn.gov.ua/news/kolegiya-donekoyi-oda-shvalila-proyekt-programi-rozvitku-osviti-donechchini-na-2021-2027-roki>
25. Наказ МОН України № 842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>
26. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» Наказ Міністерства освіти і науки України 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>.
27. Професійний стандарт практичного психолога закладу освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf

28. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
29. Стратегія розвитку Горлівського інституту іноземних мов ДВЗН «Донбаський державний педагогічний університет» на 2021-2025 URL: http://forlan.org.ua/doc/Institute_strategy_2021-2025.pdf

Зміст освітньо-професійної програми узгоджено з:

1. Концепція нової української школи. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczyia.pdf>
2. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.- уклад.: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г.Кременя. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy%20ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsestu.html?download=83:hlosarii-terminiv-vyshchoi-osvity-2014-r-onovlene-vydannia-z-urakhuvanniam-polozhen-novoho-zakonu-ukrainy-pro-vyshchu-osvitu&start=80>
3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. URL: <file:///C:/Users/Acer/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>
4. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsestu.html?download=88:rozvytok-systemy-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>
5. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
6. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). URL: <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
7. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
8. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international%20standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-%20detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
9. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО). URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018%20Communique_AppendixIII_952778.pdf%2020
10. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) та загальними компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>

**І. Профіль освітньої програми Середня освіта (Історія та громадянська освіта).
Психологія зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметною спеціальністю А4.03
Середня освіта (Історія та громадянська освіта))**

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет» Горлівський інститут іноземних мов
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – А4 Середня освіта Предметна спеціальність – А4.03 Історія та громадянська освіта Додаткова предметна спеціальність – С4 Психологія Освітня програма – Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Психологія <i>Кваліфікація:</i> <i>Освітня:</i> бакалавр освіти за спеціальністю А4.03 Історія; <i>Професійна:</i> вчитель-бакалавр історії, практичний психолог у закладах освіти <i>Кваліфікація в дипломі:</i> бакалавр освіти, ; вчитель історії, практичний психолог
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС Термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	НД № 0588570 від 20.12.2016, термін дії – до 01 липня 2026 р. НД № 0588578 від 13.03.2017, термін дії – до 01 липня 2027 р.
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень; FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти – на конкурсній основі за результатами сертифікатів НМТ з переліку конкурсних предметів, визначених Умовами вступу до ЗВО України та Правилами прийому до ГІМ ДВНЗ ДДПУ (у рік вступу) / або за результатами екзаменів з конкурсних предметів (для категорії осіб, яким надано таке право Умовами вступу до ЗВО України)
Мова викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	На період акредитації до 01.07.2026 р. З можливістю внесення змін або перегляду впродовж цього періоду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.forlan.org.ua
2. Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця – учителя історії, практичного психолога, який володіє фундаментальними теоретичними знаннями	

фахових дисциплін, новітніми освітніми технологіями та навичками їх практичного застосування, є здатним до творчої психолого-педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення	
1. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: А Освіта Спеціальність: А4 Середня освіта Предметна спеціальність: А4.03 Історія та громадянська освіта Предметна спеціальність: С4 Психологія додатково (у межах поєднання спеціальностей) Обов'язкові освітні компоненти – 5400 ак.год (180 кредитів) – 75% Вибіркові освітні компоненти – 180 ак.год (60 кредитів) – 25% Загальний обсяг: 7200 акад. год. / 240 кредитів Об'єкт вивчення: освітньо-виховний процес у закладах загальної середньої освіти (за предметними спеціальностями Середня освіта (Історія) та Психологія) Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії та громадянської освіти основної (базової) середньої школи, практичних психологів закладів освіти Теоретичний зміст предметної області: історія України, всівітня історія, історіографія та джерелознавство, методика навчання історії в ЗЗСО, громадянська освіта, педагогіка і психологія середньої освіти, психологія, організація психологічного консультування. Методи і засоби: загальнонаукові, історичні, й психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання історії та психології (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі методи навчання, методи самостійної роботи, контрольно-оцінювальні методи), способи організації навчально-виховного процесу, технології урочної й позаурочної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах. Інструменти та обладнання: набуття методик навчання й виховання у процесі викладання історії та громадянської освіти, проведення психологічного консультування в базовій середній школі; закріплення умінь і навиків використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних, Інтернет-джерел і відповідного обладнання в освітньому процесі; умінь і навичок створення власного навчально-методичного забезпечення предмета; накопичення, узагальнення й передавання педагогічного досвіду за допомогою сучасних засобів (ІКТ і под.)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей майбутніх вчителів історії та громадянської освіти, практичних психологів у закладах освіти, необхідних для успішного здійснення професійної діяльності
Основний фокус освітньої програми	Основний фокус освітньо-професійної програми – підготовка фахівця зі спеціальності А4 Середня освіта (Історія), який може виконувати обов'язки вчителя історії, практичного психолога у закладах освіти, психолога-консультанта у соціальних установах, центрах надання психологічної допомоги. Ключові слова: середня освіта, бакалавр освіти, вчитель, історія, психологія, технології навчання та викладання; історична, методична, психолого-педагогічна підготовка, психологічне консультування.

Особливості програми	Освітньо-професійна програма містить інтегральну, загальні та професійні (фахові) компетентності, нормативний зміст підготовки та результати навчання фахівців, які здатні вирішувати складні професійні завдання в галузі історичної та громадянської освіти та психології, упроваджувати нові педагогічні та інформаційні технології у професійній діяльності. Програма передбачає проведення виробничої (педагогічної та психологічної) практики в ЗЗСО. Є основою для навчання за ОПП підготовки магістра (другий ступінь вищої освіти) та дозволяє реалізувати можливості працевлаштування. Безперервні зміни в галузі освіти вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому склад вибіркових дисциплін програми періодично оновлюється.
	4. Придатність до працевлаштування та подальшого навчання
Придатність до працевлаштування	Бакалавр середньої освіти спеціальності А4 Середня освіта, предметної спеціальності А4. 03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) та додаткової предметної спеціальності (може працювати в закладах загальної середньої освіти, закладах дошкільної (позашкільної) освіти. Назва професії (професійної назви роботи) та її код згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»: 2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти 234 – вчителі закладів спеціальної освіти 2359.2 – методист закладу позашкільної освіти, фахівець з питань молоді (молодіжний працівник) 33 – фахівці в галузі освіти та навчання 334 – фахівці спеціалізованої освіти та інші фахівці в галузі освіти та навчання 2445.2 – психолог; практичний психолог закладу освіти
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійними або освітньо-науковими програмами підготовки за цією спеціальністю або за іншими спеціальностями в системі вищої освіти та/або набуття додаткової кваліфікації у системі освіти дорослих.
	5. Викладання та оцінювання
Викладання та навчання	Освітній процес побудовано на принципах студентоцентрованого навчання, особистісно орієнтованої освітньої парадигми на основі компетентнісного, системного, партисипативного та інтегративного підходів з використанням пояснювально-ілюстративних, інтерактивних, проєктних, комп'ютерних технологій навчання
Оцінювання	Загальне оцінювання академічної успішності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється за результатами проміжного контролю та підсумкової атестації, що проводиться у формі заліків, письмової та усної частин екзаменів, захисту практик, самостійної роботи тощо. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється за 4-бальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 2-рівневою національною шкалою (зараховано / незараховано), 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

	6. Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти та психології, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку та захисту Батьківщини, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань, працювати в команді та автономно, міжособистісно взаємодіяти, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня; отримувати підтримку від колег та надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку. ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; усвідомлювати й поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі, визначати національну культурну ідентичність, творчо самовиражатися. ЗК 4. Здатність приймати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідально ставитися до обов'язків, генерувати нові ідеї, мотивувати людей до досягнення спільної мети; до виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості. ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі цивілізаційного підходу та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, аналізувати, систематизувати та оцінювати власну освітню і професійну діяльність; здійснювати власний професійний розвиток, вести здоровий спосіб життя. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, адаптуватися та діяти в новій ситуації, дотримуючись правил академічної доброчесності; застосовувати м'які навички (soft skills) у професійній діяльності. ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою усно і письмово, враховувати особливості мовного середовища, формувати й розвивати як власні мовно-комунікативні вміння і навички, так і здобувачів освіти. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою в професійній діяльності. ЗК 10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати нові електронні (цифрові) ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі. ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись

	принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти; формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання; добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти, формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти. СК 2. Здатність планувати освітній процес, визначати його цілі; добирати оптимальні форми, методи, технології та засоби навчання; прогнозувати результати освітнього процесу. СК 3. Здатність організовувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти; організовувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти; організовувати осередки навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти. СК 4. Здатність визначати та враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхнього психоемоційного стану; формувати у здобувачів позитивну самооцінку, ціннісні орієнтації та самоідентифікацію; шукати ефективні шляхи мотивації здобувачів та організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формувати освітню спільноту на основі поваги та врахування прав кожного. СК 5. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для розвитку індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів кожного здобувача; створювати сприятливі умови для функціонування інклюзивного освітнього середовища; здійснювати психолого-педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами, а також супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури. СК 6. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу та позаурочній діяльності; формувати в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя, протидіяти та запобігати булінгу, різним проявам насильства та дискримінації; здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу. СК 7. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу, формувати спроможність у здобувачів освіти до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання. СК 8. Здатність взаємодіяти із здобувачами освіти в освітньому процесі на суб'єкт-суб'єктних засадах, залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства, працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

	СК 9. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу; керувати власними емоційними станами, підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності; конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу. СК 10. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК 11. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження. СК 12. Здатність аналізувати та систематизувати отримані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК 13. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій. СК 14. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК 15. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). СК 16. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.
Предметні компетентності ПК	ПК 1. Здатність використовувати методологію історії як науки, розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних процесів та постатей, розуміти значення національної пам'яті, особливостей її розвитку, впливу на суспільно-політичні процеси. ПК 2. Здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат і хронологію історичної науки. ПК 3. Здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації, зокрема застосовувати пошук, аналіз та розуміння архівних матеріалів, будувати усні й письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії, дискутувати про минуле в політичному й культурному аспектах. ПК 4. Здатність характеризувати досягнення історичної науки та її сучасний стан, знати і характеризувати історіографічні школи, чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу. ПК 5. Здатність застосовувати принципи демократії у повсякденному житті; цінувати права та свободи людини, відстоювати свої права та права інших; знати та розуміти основи державного устрою, принципи і шляхи формування державної політики, механізми участі у суспільному, суспільно-політичному та державному житті, застосовувати їх на місцевому, регіональному і національному рівнях.
	7. Програмні результати навчання
ПРН 01	<i>Усвідомлювати цінність незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, необхідність їх захисту, сприяти розвитку громадянського суспільства, примножувати національні</i>

	моральні і культурні надбання в умовах мультикультурності та багатоманітності світу.
ПРН 02	<i>Здійснювати</i> усну і письмову комунікацію державною мовою, <i>враховувати</i> особливості мовного середовища, <i>розвивати</i> власні мовно-комунікативні вміння і навички, <i>дбати</i> про їх розвиток у здобувачів освіти.
ПРН 03	<i>Висловлюватися</i> зрозуміло іноземною мовою на професійні теми.
ПРН 04	<i>Зберігати та примножувати</i> моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі цивілізаційного підходу та закономірностей розвитку предметної області, <i>оперувати</i> її базовими категоріями та поняттями, <i>визначати</i> її місце у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ПРН 05	<i>Визначати</i> та <i>враховувати</i> в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан; формувати у здобувачів позитивну самооцінку, ціннісні орієнтації та самоідентифікацію; <i>знаходити</i> ефективні шляхи мотивації здобувачів та організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, <i>формувати</i> освітню спільноту на основі поваги та врахування прав кожного.
ПРН 06	<i>Моделювати</i> зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти; <i>формувати і розвивати</i> в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; <i>здійснювати</i> інтегроване навчання; добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти, <i>формувати</i> ціннісні ставлення в здобувачів освіти.
ПРН 07	<i>Планувати та організовувати</i> процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти, <i>організовувати</i> різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти; <i>осередки</i> навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти; <i>прогнозувати</i> результати освітнього процесу.
ПРН 08	<i>Забезпечувати</i> в освітньому середовищі сприятливі умови для розвитку індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів кожного здобувача; <i>створювати</i> сприятливі умови для функціонування інклюзивного освітнього середовища; <i>здійснювати</i> психолого-педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами, а також супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.
ПРН 09	<i>Аналізувати</i> результати навчання здобувачів, <i>здійснювати</i> оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу, <i>формувати</i> спроможність у здобувачів освіти до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання.
ПРН 10	<i>Взаємодіяти</i> із здобувачами освіти в освітньому процесі на суб'єкт-суб'єктних засадах, <i>залучати</i> батьків до освітнього процесу на засадах партнерства, <i>працювати</i> в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.
ПРН 11	<i>Організовувати</i> безпечне освітнє середовище, <i>використовувати</i> здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу та

	позаурочній діяльності; <i>формувати</i> в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя, <i>протидіяти та запобігати</i> булінгу, різним проявам насильства та дискримінації; <i>здійснювати</i> профілактично-просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; <i>надавати</i> домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.
ПРН 12	<i>Організовувати</i> освітній процес із використанням інформаційних і комунікаційних технологій та дистанційного навчання, <i>орієнтуватися</i> в інформаційному просторі, <i>здійснювати</i> пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; <i>розвивати</i> у здобувачів навички безпечного користування цифровими технологіями та сервісами, соціальними мережами
ПРН 13	<i>Управляти</i> власною професійною діяльністю, <i>приймати та ухвалювати рішення</i> у стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності, <i>оцінювати</i> результативність їхнього застосування; <i>генерувати</i> нові ідеї, відповідально <i>ставитися</i> до обов'язків, <i>визначати</i> індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; вести здоровий спосіб життя.
ПРН 14	<i>Усвідомлювати</i> особисті відчуття, почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу; <i>керувати</i> власними емоційними станами, <i>підтримувати</i> особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності; конструктивно й безпечно <i>взаємодіяти</i> з учасниками освітнього процесу.
ПРН 15	<i>Працювати</i> в команді та автономно, міжособистісно <i>взаємодіяти, спілкуватися</i> з представниками інших професійних груп різного рівня; <i>мотивувати</i> людей до досягнення спільної мети; до виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості; <i>отримувати</i> підтримку від колег та <i>надавати</i> підтримку колегам у їхньому професійному розвитку, <i>діяти</i> на основі етичних міркувань, дотримуючись правил академічної доброчесності, принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності, <i>застосовувати</i> м'які навички (soft skills) у професійній діяльності.
ПРН 16	<i>Знати</i> історичну термінологію й наукову періодизацію історичних процесів, <i>уміти</i> орієнтуватися в науковій періодизації, <i>порівнювати</i> історичні процеси вітчизняної та всесвітньої історії, <i>виявляти</i> тенденції міжнародних відносин, пов'язані з геополітичними чинниками.
ПРН 17	<i>Знати</i> та <i>розуміти</i> основні концепції, теорії та етапи розвитку історичної науки для аналізу сучасних наукових дискусій із проблем вітчизняної та всесвітньої історії; <i>уміти використовувати</i> новітні методологічні підходи у навчальній та професійній діяльності: цивілізаційний, аксіологічний, культурологічний, антропологічний, багатофакторний.
ПРН 18	<i>Уміти</i> працювати з джерелами інформації, <i>інтегрувати</i> їх зміст, <i>визнавати й сприймати</i> різноманітність критичного аналізу і оцінок історичних джерел, <i>враховувати</i> значення національної пам'яті, особливостей її розвитку, впливу на суспільно-політичні процеси.

ПРН 19	<i>Пояснювати та аналізувати</i> суспільні явища, процеси й тенденції у державі та світі; основи державного устрою, принципи і шляхи формування державної політики, механізми участі у суспільному, суспільно-політичному та державному житті, <i>знати</i> історичні особливості розвитку регіонів України, <i>реалізовувати</i> краснзнавчий підхід на уроках історії, у позакласній та позашкільній роботі з учнівською молоддю.
ПРН 20	<i>Характеризувати</i> об'єктивно й неупереджено історичні події та постаті різних історичних періодів; <i>створювати</i> тексти та короткі описи (есе) на підставі історичної інформації, які можуть бути використані в журналістиці, музеях, архівах; відповідально <i>ставитися</i> до своїх громадянських прав і обов'язків, пов'язаних з участю в суспільно-політичному житті; брати участь в прийнятті рішень на місцевому, регіональному і національному рівнях.
ПРН 21	<i>Аналізувати та пояснювати</i> психічні явища, <i>розуміти</i> закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ПРН 22	<i>Обирати та застосовувати</i> валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПРН 23	<i>Формулювати</i> мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, <i>формулювати</i> аргументовані висновки.
ПРН 24	<i>Скласти та реалізовувати</i> план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
ПРН 25	<i>Пропонувати</i> власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Склад проєктної групи освітньо-професійної програми, професорсько-викладацький склад, залучений до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Освітню діяльність здійснюють викладачі кафедр: 1. Вітчизняної та зарубіжної історії 2. Психології 3. Англійської філології та перекладу 4. Педагогіки та методики викладання. 5. Української філології.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні корпуси; гуртожитки; ресурсний центр іноземних мов; ресурсний центр гуманітарних дисциплін;

	лабораторія дослідження гібридних загроз; комп'ютерні та мультимедійні класи; точки бездротового доступу до мережі Internet; спортивний зал/ тренажерний зал, спортивний майданчик із тенісним кортом
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»; офіційний сайт Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»; необмежений доступ до мережі Internet; бібліотека, читальна зала; Лабораторія дослідження гібридних загроз; корпоративне інформаційно-освітнє середовище (ІОС); навчальні і робочі плани; графік освітнього процесу; навчально-методичні комплекси дисциплін; силабуси освітніх компонент; програми практик; програми підсумкового контролю та атестації здобувачів вищої освіти.
	9. Академічна мобільність
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими освітніми компонентами, що забезпечують набуття загальних або спеціальних (фахових) компетентностей
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх партнерських угод (договорів) про співробітництво між Горлівським інститутом іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	ГПМ має дозвіл на підготовку іноземців за акредитованими напрямами (спеціальностями). Ліцензійний обсяг – 80 осіб (Рішення ДАК, протокол № 86 від 10.03.2011 р.)

II. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
	Обов'язкові компоненти ОПП		
ОК 1	Давня історія України	5	залік (1), екзамен (2)
ОК 2	Історія первісного суспільства	4	Екзамен
ОК 3	Археологія	3	Екзамен
ОК 4	Основи архівознавства та музеєзнавства	3	Залік
ОК 5	Психологія спілкування	3	Екзамен
ОК 6	Психогігієна	3	диф.залік
ОК 7	Загальна психологія	6	Екзамен
ОК 8	Основи психофізіології	3	диф.залік
ОК 9	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	Залік
ОК 10	Педагогіка: теоретичні основи та сучасні освітні парадигми	4	Екзамен
ОК 11	Історія стародавнього Сходу	4	Екзамен
ОК 12	Громадянська освіта	3	Залік
ОК 13	Когнітивна психологія	3	диф.залік
ОК 14	Вікова психологія	4	Екзамен
ОК 15	Диференційна психологія	3	диф.залік
ОК 16	Цифрові інструменти в дистанційному навчанні	3	Залік
ОК 17	Архівно-музейна/археологічна практика	3	диф.залік
ОК 18	Філософія	3	Екзамен
ОК 19	Спеціальні історичні дисципліни	3	диф.залік
ОК 20	Історія Давньої Греції та Риму	3	Екзамен
ОК 21	Психологічна служба в закладах освіти	4	Екзамен
ОК 22	Патопсихологія і основи клінічної психології	3	Екзамен
ОК 23	Методика використання комп'ютерних технологій в роботі психолога	3	Залік
ОК 24	Етнологія	3	Екзамен
ОК 25	Сучасні теорії глибинної психології	4	Екзамен
ОК 26	Педагогічна психологія	3	Екзамен
ОК 27	Іноземна мова	3	диф.залік
ОК 28	Нова історія України	3	Екзамен
ОК 29	Історія середніх віків	3	Екзамен
ОК 30	Українська мова за професійним спрямуванням	3	диф.залік
ОК 31	Основи соціальної психології та соціології	4	диф.залік
ОК 32	Новітня історія України	4	Залік (5), екзамен (6)
ОК 33	Історія світу в нову добу	3	Диф.залік
ОК 34	Основи наукових досліджень. Курсова робота (1 спеціальність)	3	залік (5), диф.залік (6)
ОК 35	Методика навчання історії у шкільній та фаховій освіті	3	екзамен
ОК 36	Політологія	3	диф.залік

ОК 37	Математичні методи в роботі психолога	6	Екзамен
ОК 38	Історіографія та джерелознавство	3	Екзамен
ОК 39	Основи психологічного консультування	3	диф.залік
ОК 40	Психодіагностика	4	Екзамен
ОК 41	Прикладні психотехнології, консультування он-лайн	3	диф.залік
ОК 42	Експериментальна психологія	3	Екзамен
ОК 43	Новітня історія країн Європи та Америки	3	Екзамен
ОК 44	Новітня історія країн Азії та Африки	3	Екзамен
ОК 45	Практикум з психологічної допомоги	3	диф.залік
ОК 46	Психологія сім'ї	3	Екзамен
ОК 47	Кваліфікаційна робота	3	-
ОК 48	Психолого-педагогічна практика (навчальна)	3	Диф.залік (4)
ОК 49	Педагогічна практика (виробнича) в позашкільній діяльності	4	Диф.залік (7)
ОК 50	Психолого-педагогічна практика (виробнича) в ЗЗСО	8	Диф.залік (8)
ОК 51	Предметно-тренувальний практикум	8	Диф.залік (7)
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	180	
	Вибіркові компоненти ОПП		
ВК 1	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 2	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 5	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 6	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 7	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 8	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 9	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 10	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 11	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 12	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 13	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 14	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 15	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
	Загальний обсяг вибіркових компонент	60	
	Загальний обсяг освітньо-професійної програми	240	

Реалізація вибіркового дисциплін освітньої програми регламентується Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами ГПМ, згідно з яким здобувачі можуть вибирати такі дисципліни:

Дисципліни вільного вибору здобувачів – це перелік дисциплін, що формують загальні або професійні компетентності, поєднують теоретичну та практичну підготовку фахівців, спрямовану на формування широкого кругозору й підвищення загальнокультурного рівня здобувача.

Перелік дисциплін вільного вибору здобувача, розроблений кафедрами, становить єдиний перелік навчальних дисциплін ГПМ незалежно від рівня освіти та спеціальності освітньої програми (п. 2.3 Положення).

Дисципліни освітньої програми – це навчальні дисципліни за вибором здобувача, покликані поєднувати теоретичну та практичну підготовку майбутніх фахівців з їхньою участю в професійній та науково-дослідницькій діяльності. Дисципліни освітньої програми є обов'язковим компонентом освітньої програми, відображеним в навчальному плані або додатку до нього.

**Перелік дисциплін освітньої програми
«Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Психологія»
2025-2026 навчальний рік**

Давні виробництва Східної Європи (Донецький гірничорудний центр часів цивілізацій Давнього Сходу).

Культурно-мистецьке життя Донбасу в радянський період (1920-1980-ті роки).

Меморіальні музеї Донеччини в державній політиці пам'яті (XX ст. - поч. XXI ст.).

Монопрофільні міста в політичній стратегії радянської держави.

Місце слов'ян в цивілізаційному поступі людства.

Дисидентський рух у суспільному житті Сходу України (друга половина XX ст.).

Мода як атрибут динаміки політичних процесів.

Основи дитячої психології.

Основи психотерапії залежностей.

Профілактика та психокорекція відхиленої поведінки.

Сексологія та психологія сексуальності.

Кримінальна психологія.

Медіація: технологія посередництва в конфлікті.

Кримінальна психологія.

Психологія конфлікту .

Сучасні напрями психотерапії.

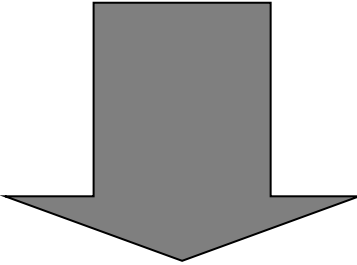
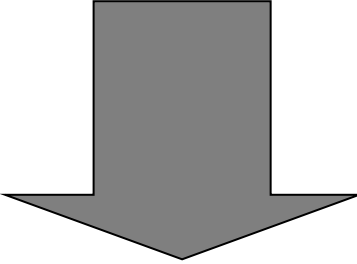
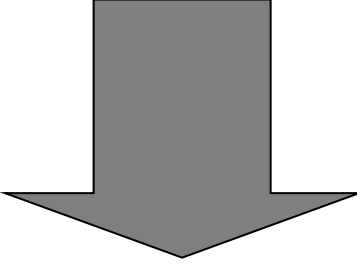
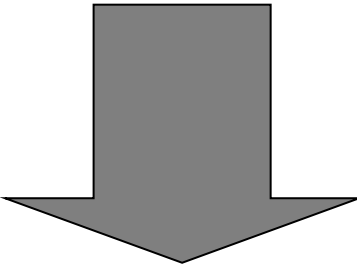
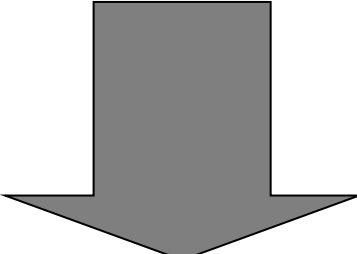
Профілактика самоушкодуючої поведінки.

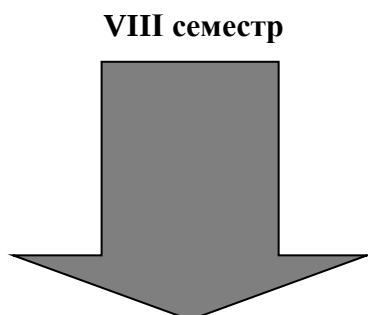
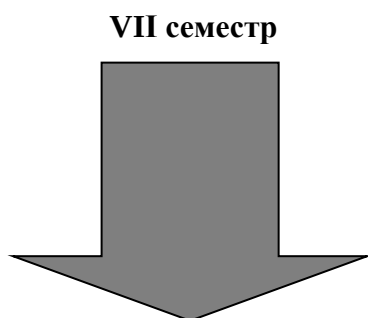
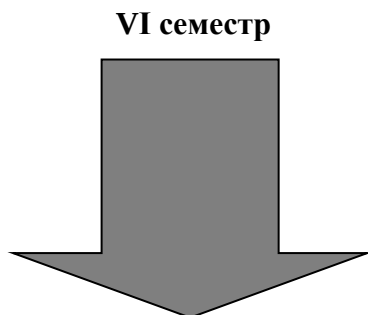
Професійна риторика та ораторська майстерність лідера.

Педагогіка інклюзивної освіти .

Теорія та практика впровадження передового педагогічного досвіду.

2.2.Структурно-логічна схема ОП

I семестр 	ОК Давня історія України Археологія Історія первісного суспільства Основи архівознавства та музеєзнавства Загальна психологія Основи психофізіології Психологія спілкування Психогігієна Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
II семестр 	ОК Педагогіка: теоретичні основи та сучасні освітні парадигми Давня історія України Історія Стародавнього Сходу Історична географія України та світу Когнітивна психологія Вікова психологія Диференційна психологія Цифрові інструменти в дистанційному навчанні Архівно-музейна/ археологічна практика
III семестр 	ОК Філософія Історія Давньої Греції та Риму Спеціальні історичні дисципліни Етнологія Психологічна служба в закладах освіти Патопсихологія та основи клінічного психології Методика використання комп'ютерних технологій в роботі психолога ВК Вибіркова дисципліна 1 Вибіркова дисципліна 2
IV семестр 	ОК Нова історія України Історія середніх віків Українська мова за професійним спрямуванням. Сучасні теорії глибинної психології Педагогічна психологія Іноземна мова Психолого- педагогічна практика (навчальна) ВК Вибіркова дисципліна 3 Вибіркова дисципліна 4
V семестр 	ОК Новітня історія України Історія світу в нову добу Основи соціальної психології та соціології Основи наукових досліджень.

ВК

Вибіркова дисципліна 5
Вибіркова дисципліна 6
Вибіркова дисципліна 7
Вибіркова дисципліна 8
Вибіркова дисципліна 9

ОК

Новітня історія України
Політологія
Методика навчання історії у шкільній та фаховій освіті
Основи психологічного консультування
Математичні методи в роботі психолога
Основи наукових досліджень. Курсова робота (1 спеціальність)
Педагогічна практика (виробнича) в позашкільній діяльності

ВК

Вибіркова дисципліна 10
Вибіркова дисципліна 11

ОК

Історіографія та джерелознавство
Психодіагностика
Прикладні психотехнології, консультування он-лайн
Експериментальна психологія
Кваліфікаційна робота з психології
Педагогічна практика (виробнича) в позашкільній діяльності
Предметно-тренувальний практикум

ВК

Вибіркова дисципліна 12
Вибіркова дисципліна 13

ОК

Новітня історія країн Європи та Америки
Новітня історія країн Азії та Африки
Практикум з психологічної допомоги
Психологія сім'ї
Кваліфікаційна робота з психології
Психолого-педагогічна практика (виробнича) в ЗЗСО

ВК

Вибіркова дисципліна 14
Вибіркова дисципліна 15

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Кожний із восьми семестрів закінчується складанням заліково-екзаменаційної сесії. Перелік заліків та екзаменів кожної екзаменаційної сесії визначений навчальним планом. У восьмому семестрі здобувачі проходять виробничу педагогічну та психологічну практики у закладах загальної середньої освіти тривалістю 6 тижнів, що завершується диференційним заліком із виставленням відповідної оцінки.

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Історія). Психологія проводиться у формі:

1. Комплексний кваліфікаційний екзамен - Історія та громадянська освіта, теорія та практика історичної та громадянської освіти.
2. Кваліфікаційна робота з психології.
3. Комплексне випускне випробування з присвоєння професійних кваліфікацій.

Кваліфікаційна робота виконується протягом четвертого року навчання й завершується у визначений навчальним планом час. Робота повинна бути самостійною, логічно завершеною і пов'язаною з вирішенням науково-дослідних завдань професійної діяльності. Під час виконання бакалаврської роботи здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинні продемонструвати свої уміння використовувати отримані знання, вміння та сформовані загальні і професійні компетентності, самостійно вирішувати завдання своєї професійної діяльності, уміти обґрунтовано обирати шляхи вирішення професійних завдань у контексті власного дослідження, науково аргументувати і захищати власну точку зору. Захист роботи в обов'язковому порядку передбачає оцінку рівня мовленнєвої культури випускника.

Присвоєння професійної кваліфікації здійснюється за результатами окремого випускного випробування на підставі відповідного Положення ГІМ та Програми.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: *Бакалавр середньої освіти. Вчитель-бакалавр історії, практичний психолог у закладах освіти*

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього моніторингу освітньо-професійної програми

Процедури і заходи забезпечення якості освіти	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм відповідно до «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»». Забезпечення публічності інформації про освітні програми, про ступені вищої освіти та кваліфікації. Забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Визначені та легалізовані Горлівським інститутом іноземних мов у Положенні «Про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального

	закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (із змінами та доповненнями)», «Про освітні програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».
Оцінювання здобувачів вищої освіти	Відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (із змінами та доповненнями)». Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді семестрового контролю: модульний контроль, заліки, екзамени та захист кваліфікаційної роботи.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників	Визначені та легалізовані закладом вищої освіти у відповідних документах. Інформаційний пакет освітньо-професійної програми розміщений на сайті інституту.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Забезпечується розміщенням відповідної інформації про освітньо-професійну програму на сайті інституту http://forlan.org.ua/
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі запобігання та виявлення академічного плагіату	Підготовка здобувачів здійснюється на основі принципів академічної доброчесності та корпоративної етики, визначених в «Положенні про академічну доброчесність у Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»» та «Кодексі етики Горлівського інституту іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»». Кваліфікаційні роботи здобувачів проходять перевірку на плагіат.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОПП

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30
ЗК 1	+								+	+		+						+										+		
ЗК 2				+	+	+		+				+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+	+				+
ЗК 3	+	+	+							+	+	+						+		+				+			+	+	+	+
ЗК 4				+	+	+		+	+				+	+	+	+		+	+		+	+			+	+				+
ЗК 5	+	+	+							+	+	+					+				+				+			+	+	
ЗК 6				+					+	+		+				+	+		+									+		
ЗК 7	+			+					+	+		+				+	+		+					+				+		+
ЗК 8	+	+	+	+							+	+							+	+								+	+	+
ЗК 9																												+		
ЗК 10	+	+	+	+							+						+		+	+				+				+	+	+
ЗК 11	+											+																	+	+
СК 1										+																		+		
СК 2										+																				
СК 3																+														
СК 4							+			+													+							
СК 5					+	+	+	+					+	+	+						+	+	+			+	+			
СК 6					+	+	+	+	+				+	+	+	+					+	+			+	+				
СК 7										+																				
СК 8					+	+	+	+				+	+	+	+	+					+	+		+	+	+				
СК 9					+	+	+	+					+	+	+						+	+			+	+				+
СК10					+	+	+	+					+	+	+						+	+	+		+	+				
СК11					+	+	+	+					+	+	+						+	+	+		+	+				
СК12					+	+	+	+					+	+	+						+	+	+		+	+				
СК13					+	+	+	+					+	+	+						+	+	+		+	+				
СК14					+	+	+	+					+	+	+						+	+			+	+				
СК15					+	+	+	+					+	+	+						+	+			+	+				
СК16					+	+	+	+					+	+	+						+	+			+	+				
ПК1	+	+	+	+							+					+			+	+				+				+	+	
ПК2	+	+	+	+							+					+			+	+				+				+	+	
ПК3	+	+	+	+							+	+				+			+	+				+				+	+	
ПК4	+	+	+	+							+					+			+	+				+				+	+	
ПК5	+	+										+				+								+				+		

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОПП(продовження)

	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45	ОК 46	ОК 47	ОК 48	ОК 49	ОК 50	ОК 51	ВК 1-15
ЗК 1	+	+				+												+	+	+	+	+
ЗК 2	+				+	+			+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3		+	+			+		+					+	+				+	+	+	+	+
ЗК 4	+				+				+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5		+	+			+		+					+	+			+	+	+	+	+	+
ЗК 6				+	+	+											+	+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+		+	+	+		+									+	+	+	+	+	+
ЗК 8	+	+	+			+							+	+			+	+	+	+	+	+
ЗК 9	+																+	+	+	+	+	+
ЗК 10		+	+				+	+					+	+			+	+	+	+	+	+
ЗК 11	+	+		+	+	+											+	+	+	+	+	+
СК 1					+													+	+	+	+	+
СК 2				+	+													+	+	+	+	+
СК 3					+													+	+	+	+	+
СК 4					+												+	+	+	+	+	+
СК 5					+				+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК 6					+				+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК 7					+													+	+	+	+	+
СК 8	+			+	+	+			+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК 9	+				+				+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК10	+						+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК11	+						+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК12	+						+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК13	+						+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК14	+						+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК15	+						+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
СК16	+						+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПК1		+	+	+				+					+	+				+	+	+	+	+
ПК2		+	+	+				+					+	+				+	+	+	+	+
ПК3		+	+	+		+		+					+	+				+	+	+	+	+
ПК4		+	+	+				+					+	+				+	+	+	+	+
ПК5	+	+		+		+												+	+	+	+	+

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30
ПРН 1	+									+		+						+										+		
ПРН 2	+	+	+	+							+						+		+	+				+			+	+	+	+
ПРН 3									+																		+			
ПРН 4	+	+	+	+					+	+	+	+					+	+	+	+				+				+	+	
ПРН 5	+				+	+	+	+		+			+	+	+						+	+				+	+		+	
ПРН 6										+		+																+		
ПРН 7									+	+		+				+														
ПРН 8					+	+	+	+					+	+	+						+	+				+	+			
ПРН 9										+																				
ПРН 10					+	+		+				+	+	+	+	+					+	+				+	+			
ПРН 11					+	+	+	+	+				+	+	+	+					+	+				+	+			
ПРН 12	+	+	+	+							+					+	+		+	+			+	+				+	+	
ПРН 13										+		+				+											+			+
ПРН 14					+	+	+	+					+	+	+						+	+				+	+			+
ПРН 15					+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+			+	+				+	+			+
ПРН 16	+	+	+	+							+						+		+	+					+				+	+
ПРН 17	+	+	+	+							+						+		+	+					+				+	+
ПРН 18	+	+	+	+							+						+		+	+					+				+	+
ПРН 19	+	+	+	+							+	+					+		+	+					+				+	+
ПРН 20	+	+	+	+							+	+					+		+	+					+				+	+
ПРН 21					+	+		+					+	+	+						+	+	+			+	+			
ПРН 22					+	+		+					+	+	+						+	+	+			+	+			
ПРН 23					+	+		+					+	+	+						+	+	+			+	+			
ПРН 24					+	+		+					+	+	+						+	+	+			+	+			
ПРН 25					+	+		+					+	+	+						+	+	+			+	+			

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (продовження)

	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45	ОК 46	ОК 47	ОК 48	ОК 49	ОК 50	ОК 51	БК 1-15
ПРН 1		+				+							+					+	+	+	+	+
ПРН 2		+	+	+		+		+					+	+			+	+	+	+	+	+
ПРН 3				+		+											+	+	+	+	+	+
ПРН 4		+	+	+		+		+					+	+			+	+	+	+	+	+
ПРН 5	+	+			+		+		+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+
ПРН 6					+													+	+	+	+	+
ПРН 7					+													+	+	+	+	+
ПРН 8	+				+		+		+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+
ПРН 9					+													+	+	+	+	+
ПРН 10	+				+				+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+
ПРН 11	+				+				+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+
ПРН 12		+	+		+			+					+	+				+	+	+	+	+
ПРН 13				+	+												+	+	+	+	+	+
ПРН 14	+								+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15	+			+					+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16		+	+					+					+	+				+	+	+	+	+
ПРН 17		+	+					+					+	+				+	+	+	+	+
ПРН 18		+	+	+				+					+	+			+	+	+	+	+	+
ПРН 19		+	+			+		+					+	+				+	+	+	+	+
ПРН 20		+	+			+		+					+	+				+	+	+	+	+
ПРН 21	+								+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+
ПРН 22	+							+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 23	+							+	+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+
ПРН 24	+							+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 25	+							+	+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+

Скорочення:

ЗК – загальні компетентності

СК – спеціальні(фахові) компетентності

ПК – предметні компетентності

ПРН – програмні результати навчання

ОК – обов'язкова компонента

ВК – вибіркова компонента